

بررسی درس پنجم عربی دوازدهم انسانی - حسن اسدی «قزوين» - زینب کسمائی «تهران» - تلگرام @asha0 اتساین آشا صفر
﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ﴾

پروردگارا، مرا و فرزندانم را برپادارنده نماز قرار بده؛ پروردگارا دعایم را بپذیر.

رَبِّ: منادا مضاف (در اصل رَبِّي ، ي حذف شده است.) - اجعل: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - نون وقایه - ي: مفعول به - مقیم: مفعول به دوم - الصلاة: مضاف إليه - من ذرّیّة: جار و مجرور - ي: مضاف إليه - رَبِّ: منادا مضاف - نا: مضاف إليه - تقبّل: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - دعاء: مفعول به و منصوب (در اصل دعائی بوده است)

یا اِلهی ، یا اِلهی یا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ ای معبود من ، ای معبود من ای بر آورنده‌ی (پاسخ دهنده‌ی) دعوت ها

یا: حرف نداء - اِله: منادا مضاف - ي: مضاف إليه - مجیب: منادا مضاف و منصوب بالفتحة - الدَّعَوَاتِ: مضاف إليه

اجْعَلِ الْيَوْمَ سَعِيداً وَ كَثِیرَ الْبَرَکَاتِ امروز را خوش و پر از برکات (پر برکت) بگردان (قرار بده).

اجعل: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - الْيَوْمَ: مفعول به اول - سعیداً: مفعول به ۲ - كَثِیرَ: معطوف - الْبَرَکَاتِ: مضاف إليه

وَ اَمَلًا الصَّدْرَ اَنْشِرَاحًا وَ فَمِی بِالْبَسْمَاتِ و سینه را از شادی و دهانم را از لبخندها پر کن.

املاً: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - الصدر: مفعول به - انشراحاً: تمییز (نمی خوانیم) - فم: معطوف - ي: مضاف إليه - بالبسمات: جار و مجرور

وَ اَعْنِی فی دُرُوسِی وَ اَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ و مرا در درسهایم و انجام تکالیف یاری کن.

أَعْنِ: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر ، نون وقایه ، ي: مفعول به - فی دُرُوسِی: جار و مجرور - ي: مضاف إليه - اَدَاءِ: معطوف - الْوَاجِبَاتِ: مضاف إليه
أَفِلْ : حرف وسط افتاده « اَدِر - اَقِم - اَجِب - اَشِر - اَنِر - اَعِن ... »

وَ اَنْزِ عَقْلِی وَ قَلْبِی بِالْعُلُومِ النَّافِعَاتِ و عقل و دلم را با دانش های سودمند روشن کن (نورانی کن).

أَنْزِ: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - عقل: مفعول - ي: مضاف إليه - قلب: معطوف - ي: مضاف إليه - بالعلوم: جار و مجرور - النافعات: صفت

وَ اجْعَلِ التَّوْفِیقَ حَظِّی وَ نَصِیبِی فی الْحَیَاةِ و موفّقیت را بهره و نصیب من در زندگی قرار بده.

اجعل: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - التوفیق: مفعول به اول - حَظِّ: مفعول به ۲ - ي: مضاف إليه - نصیب: معطوف - ي: مضاف إليه - فی الْحَیَاةِ: جار و مجرور

وَ اَمَلًا الدُّنْیَا سَلامًا شَامِلًا کُلِّ الْجِهَاتِ و دنیا را از صلحی در برگیرنده‌ی همه‌ی جهت ها پر کن.

املاً: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - الدنیا: مفعول به - سلاماً: تمییز (نمی خوانیم) - شاملاً: صفت - کُلِّ: مفعول به برای شاملاً - خارج از اهداف) - الْجِهَاتِ: مضاف إليه

وَ اَحْمِنی وَ اَحْمِ بِلادِی مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ و مرا و کشورم را از بدیهای حوادث حفظ کن.

أَحْمِ: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - نون وقایه - ي: مفعول به - اِحْمِ: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - بلاد: مفعول به - ي: مضاف إليه - من شُرُورِ: جار و مجرور - الْحَادِثَاتِ: مضاف إليه

بررسی درس پنجم عربی دوازدهم انسانی - حسن اسدی «قزوین» - زینب کسمائی «تهران» - تلگرام @asha0 اتساین آشا صفر
أَلَا بَذَكَرَ اللَّهُ تَطْمِئِنُّ الْقُلُوبُ. آگاه باش (آگاه باشید) که با یاد خدا دل ها آرام می گیرند.

ألا: حرف تنبيه - بذكر: جار و مجرور - الله: مضاف إليه - تطمئنن: فعل - القلوب: فاعل " اسم ظاهر " عبارت فعلیه است.

المعجم

أَحْمِنِي: از من نگهداری کن (حَمَى، يَحْمِي / إِحْمِ + نون و قایه + ی) أَعْنِي: مرا یاری کن (أَعَانَ، يُعِينُ / أَعِنْ + نون و قایه + ی) أَعْنِي = سَاعِدُنِي = أَنْصُرُنِي أُنِر: روشن کن (أَنَارَ، يُنِيرُ)	الإنشراح: شادمانی، فراخی البسمات: لبخندها «مفرد: البسمة» الخط: بخت الخط = النصيب المجيب: پاسخ دهنده

حَوَلِ النَّصِّ : عَيَّنِ الصَّحِيحَ وَ الخَطَأَ فِي مَا أَرَادَهُ الشَّاعِرُ.

1- التَّجَاحُ فِي امْتِحَانَاتِ آخِرِ السَّنَةِ.	خطأ	2- أَلْسَعَادَةُ وَ كَثْرَةُ التَّبَرَكَاتِ.	صحيح
3- شِرَاءُ بَيْتٍ جَدِيدٍ وَ كَبِيرٍ.	خطأ	4- إِنَارَةُ الْقَلْبِ وَ الْعَقْلِ.	صحيح
5- الْإِعَانَةُ فِي الدُّرُوسِ.	صحيح	6- إِنْشِرَاحُ الصَّدْرِ.	صحيح
7- شِفَاءُ الْمَرْضَى.	خطأ	8- كَثْرَةُ الْأَمْوَالِ.	خطأ
9- طَوْلُ الْعُمَرِ.	خطأ		

إِعْلَمُوا - أَسْلُوبُ النِّدَاءِ

به دو جمله فارسی زیر دقت کنید.

سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز. ای ساربان آهسته ران، کارام جانم می رود.

سعدی و ساربان در دو جمله بالا «منادا» نامیده می شوند. منادا در لغت یعنی «صدا زده شده». اکنون به جملات عربی زیر دقت کنید.

1- منادا می تواند یک اسم مضاف باشد: یا سَيِّدَ السَّادَاتِ. یا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ.

یا سَيِّدَ السَّادَاتِ : سَيِّدٌ : منادا مضاف منصوب - یا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ : مُجِيبٌ : منادا مضاف منصوب

2- منادا می تواند یک اسم علم باشد: یا اللَّهُ، إِزْحَمْنَا، یا زَهْرَاءُ، إِجْتَهِدِي.

یا اللَّهُ اِرْحَمْنَا : اللَّهُ: منادا مفرد علم (اسم خاص) مبنی بر ضمه - یا زَهْرَاءُ اِجْتَهِدِي : منادا مفرد علم مبنی بر ضمه

3- منادا می تواند یک اسم غیر علم و غیر مضاف باشد : یا طَالِبُ، تَعَالَى. یا تَلْمِيزَةُ، تَعَالَى.

یا طَالِبُ تَعَالَى : طَالِبٌ " منادا مفرد و مبنی بر ضمه " - - یا تَلْمِيزَةُ تَعَالَى . تَلْمِيزَةُ : منادا مفرد مبنی بر ضمه

حرف ندا در جملات بالا کدام است؟ مهم ترین حرف ندا در زبان عربی «یا» است. (یا : حرف ندا - غیر عامل)

کلمات قرمز رنگ در جملات بالا «منادا» نامیده می شوند.

گاهی حرف ندا حذف می شود و این را از مفهوم و قرائن عبارت یا متن می توان فهمید؛ مانند «رَبَّنَا» در این آیه که در اصل «یا رَبَّنَا

» بوده است: ﴿ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ﴾

رَبٌّ: منادا مضاف - نا : مضاف إليه - آتِ: فعل و فاعله أنت مستتر - نا : مفعول به و منصوب محلا - حَسَنَةً: مفعول به دوم

بررسی درس پنجم عربی دوازدهم انسانی - حسن اسدی «قزوين» - زینب کسمائی «تهران» - تلگرام @asha0 اتساین آشا صفر
به دو جمله زیر توجه کنید.

يا أَيُّهَا الْوَالِدُ الْمُؤَدَّبُونَ، حافظوا عَلَى نِظَافَةِ الطَّبِيعَةِ.

يا أَيُّهَا الْبَنَاتُ الْمُؤَدَّبَاتُ، حافظنَ عَلَى نِظَافَةِ الطَّبِيعَةِ.

أَيُّهَا " أَيُّ: منادا مفرد مبنی بر ضمه - ها : حرف تنبيه " - الأَوْلَادُ: اسم بعد از أَيُّها و أَيُّتها همیشه مرفوع و معرّف بَأل است.

أَيُّهَا: " أَيُّ: منادا مفرد مبنی بر ضمه - البناتُ : مرفوع و معرّف بَأل - المؤدِّباتُ : صفت

بر اساس مطالب کتاب : أَيُّها الأَوْلاد و أَيُّتها الأَوْلاد گروه منادایی هستند.

چرا در جمله نخست بعد از حرف ندای «يا» کلمه «أَيُّهَا» و در جمله دوم «أَيُّهَا» به کار رفته است؟
أَيُّها برای مذکر و أَيُّتها برای مؤنث است.

در «يا أَيُّهَا الْوَالِدُ» و «يا أَيُّهَا الْبَنَاتُ» ، «يا» حرف ندا و «أَيُّهَا الْوَالِدُ» و «أَيُّهَا الْبَنَاتُ» گروه منادایی هستند.
در این حالت «أَيُّها» و «أَيُّتها» ترجمه نمی شوند.

حرف ندای «يا» بر سر اسم بدون ال می آید؛ مثال: يا وَلَدُ، يا بِنْتُ

أما اگر بخواهیم اسم «ال» داری را صدا بزیم ، از «أَيُّها» و «أَيُّتها» استفاده می کنیم که در اینصورت اسم ال دار دیگر منادا نیست
بلکه «أَيُّ» و «أَيُّتُ» منادا هستند که برای سهولت کار از اصطلاح گروه منادایی استفاده شده است؛ مثال:
أَيُّها الولدُ ، أَيُّتها البِنْتُ (يا أَيُّها الولدُ ، يا أَيُّتها البِنْتُ)

لفظ جلاله «الله» به دو صورت منادا واقع می شود: يا اللهُ - اللهُمَّ و هیچ فرقی با هم ندارند.

گاهی در منادا ضمیر «ي» حذف می شود؛ مانند:

يا رَبِّ (رَبِّ) = يا رَبِّي یا قَوْمِ = يا قَوْمِي

اخْتَبِرْ نَفْسَكَ. تَرَجِمِ الْجَمَلَ التَّالِيَةَ؛ ثُمَّ عَيِّنِ الْمُنَادَى.

۱- ﴿ قُلْ يا أَيُّهَا الْكافِرُونَ لا أَعْبُدُ ما تَعْبُدُونَ وَ لا أَنْتُمْ عابِدُونَ ما أَعْبُدُ ﴾

بگو ای کافران * آنچه را می پرستید نمی پرستم * و شما پرستنده نیستید (نمی پرستید) آنچه را می پرستم.

قُل: فعل و فاعله أنت مستتر - يا : حرف نداء - أَيُّها الكافرون: گروه منادایی " أَيُّ: منادای مفرد - ها : حرف تنبيه " - الكافرون:

صفت و مرفوع با واو (صرفاً جهت اطلاع) - لا أَعْبُدُ: فعل منفی مرفوع و فاعله أنا مستتر - ما: مفعول به - تَعْبُدُونَ: جمله صله «
فعل و فاعله " و " بارز - وَ : حرف عطف - لا: برای تأکید بر نفی - أَنْتُمْ : مبتدا - عابِدُونَ: خبر مفرد و مرفوع با " و " - ما: مفعول به

برای عابدون (جهت اطلاع) - أَعْبُدُ: جمله صله « فعل و فاعله " أنا " مستتر «

۲- ﴿ رَبِّ اجْعَلْني مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعائِي ﴾

پروردگارا، مرا و فرزندانم را برپادارنده نماز قرار بده؛ پروردگارا دعایم را بپذیر.

رَبِّ: منادا مضاف (در اصل رَبِّي ، ي حذف شده است.)- اجعل: فعل و فاعله أنت مستتر - نون وقایه - ي: مفعول به - مقیم:

مفعول به دوم - الصلاة: مضاف إليه - من ذرّیّة: جار و مجرور - ي: مضاف إليه - رَبِّ: منادا مضاف - نا : مضاف إليه - تقبّل: فعل و

فاعله أنت مستتر - دعاء: مفعول به و منصوب (در اصل دعائی بوده است)

بررسی درس پنجم عربی دوازدهم انسانی - حسن اسدی «قزوين» - زينب كسمائى «تهران» - تلگرام @asha0 اتساین آشا صفر

۳- ﴿ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّبَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴾ ای انسان چه چیزی تو را به پروردگار بخشنده ات مغرور کرد. (فریب داد)

یا : حرف نداء - أَيُّهَا الْإِنْسَانُ: گروه منادایی " أَيْ: منادای مفرد - ها : حرف تنبيه " - الْإِنْسَانُ : عطف بیان و مرفوع (صرفاً جهت اطلاع) - ما (اسم استفهام) : مبتدا - غَرَّبَ: فعل و فاعله هو مستتر " خبر بصورت جمله فعلیه " - ك: مفعول به - رَبِّ: جارّ و مجرور - ك: مضاف إليه - الْكَرِيمِ : صفت برای ربّ و مجرور با كسره

۴- ﴿ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ ﴾

ای پروردگار ما، قطعاً ما صدای مُنادی (دعوت کننده) را شنیدیم که به ایمان فرا می خواند.

رَبِّ: منادای مضاف - نا : مضاف إليه - إِنَّ: حرف مشبّه بالفعل - نا: اسم إنّ - سَمِعْنَا: خبر إنّ بصورت جمله فعلیه " فعل و فاعله نا بارز " - مُنَادِيًا: مفعول به - يُنَادِي لِلْإِيمَانِ: جمله وصفیه - يُنَادِي: فعل و فاعله هو مستتر - لِلْإِيمَانِ: جارّ و مجرور

۵- ﴿ يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ ﴾ ای داود قطعاً ما تو را خلیفه ای در زمین قرار دادیم.

یا: حرف نداء - داوُد: منادای مفرد علم مبني بر ضمّه - إِنَّا: حرف مشبّه بالفعل مخفّف (نون دوم إنّ حذف شده) + نا - نا: اسم إنّ - جَعَلْنَا: خبر إنّ بصورت جمله فعلیه " فعل و فاعله نا بارز " - ك: مفعول به اول - - خَلِيفَةً: مفعول به دوم - فِي الْأَرْضِ: جارّ و مجرور

۶- اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ يَا خَيْرَ الْغَافِرِينَ يَا سَائِرَ كُلِّ مَعْيُوبٍ يَا غَفَّارَ الذُّنُوبِ يَا مَنْ سَتَرَ الْقَبِيحَ يَا أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ.

خدایا، قطعاً من از می خواهم به اسمت ای الله، ای رحمان، ای بهترین آمرزندگان ...، ای پوشاننده ی هر معیوبی، ای بسیار آمرزنده ی گناهان، ای آن که (کار) زشت را پوشاند، ای بهترین آفرینندگان.

اللَّهُ: منادای مفرد علم - إِنِّي: حرف مشبّه بالفعل مخفّف + نون وقایه + ي: اسم إنّ - أَسْأَلُ: فعل مرفوع و فاعله أنا مستتر " خبر إنّ بصورت جمله فعلیه " - ك: مفعول به - اللَّهُ: منادای مفرد علم - رَحْمَانُ: منادای مفرد (غیر علم - نکره مقصوده: جهت اطلاع) - خَيْرَ: منادای مضاف - الْغَافِرِينَ: مضاف إليه و مجرور بالياء - سَائِرَ: منادای مضاف - كُلِّ: مضاف إليه - مَعْيُوبٍ: مضاف إليه - غَفَّارَ: منادای مضاف - الذُّنُوبِ: مضاف إليه - مَنْ: منادای مفرد - سَتَرَ: فعل و فاعله هو مستتر - الْقَبِيحَ: مفعول به - أَحْسَنَ: منادای مضاف - الْخَالِقِينَ: مضاف إليه

التمارين - التمرين الأول: اُكْتُبْ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً لِلتَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةِ مِنْ مُعْجَمِ الدَّرْسِ.

۱. الَّذِي يَتَقَبَّلُ الدُّعَاءَ وَ هُوَ مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ الْحُسْنَى. **المُجِيب**

۲. الشُّعُورُ بِالْفَرَحِ وَ السُّرُورِ كَثِيرًا. **الانشرح**

۳. صَحِيحٌ خَفِيفٌ بِلا صَوْتٍ. **البسمة**

۴. جَعَلَ فِيهِ نُورًا. **أَنَارَ**

۵. سَاعَدَ وَ نَصَرَ. **أَعَانَ**

بررسی درس پنجم عربی دوازدهم انسانی - حسن اسدی «قزوين» - زینب کسمائی «تهران» - تلگرام @asha0 اتساین آشا صفر
توجه: فعل های شبیه " أعانَ ، أنارَ ، أجابَ ، أقامَ ، أدارَ ، أشارَ ، ... " ماضی باب افعال هستند و مضارع آنها " يُعینُ ، یُنیرُ ، یُجیبُ ، یُقیمُ ، یُدیرُ ، یُشیرُ ، ... " و امرشان " اَینَ ، اَیرَ ، اَجبَ ، اَقمَ ، اَدرَ ، اَشرَ ، ... " می باشد.

التمرین الثاني: إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ، و عَيِّنْ تَرْجَمَةَ الْكَلِمَاتِ الْحَمْرَاءِ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ

الکتاب الواحد و الثلاثون من نهج البلاغة - من وصیة الإمام علی (ع) لابنه الإمام الحسن (ع)

نامه ۳۱ از سفارش امام علی (ع) به پسرش امام حسن (ع)

يا بُنَيَّ، اجْعَلْ نَفْسَكَ **مِيزَانًا** فِيمَا بَيْنَكَ وَ بَيْنَ غَيْرِكَ فَأَحِبِّ لِغَيْرِكَ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ وَ **اَكْرَهُ** لَهُ مَا تَكْرَهُ لَهَا وَ لَا تَظْلِمَ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ.

پسرِ دلبندم خودت را میان خویشتن و دیگری (همچو) **ترازویی** قرار بده پس آنچه را برای خودت **دوست می داری** برای غیر خودت (نیز) دوست بدار و برایش **ناپسند بدار** آنچه را برای خودت ناپسند می داری و ستم مکن چنانچه دوست نداری **ستمیده شوی**.

وَ أَحْسِنَ **كَمَا** تُحِبُّ أَنْ يُحْسَنَ إِلَيْكَ وَ **اسْتَقْبِح** مِنْ نَفْسِكَ مَا تَسْتَقْبِحُهُ مِنْ غَيْرِكَ ... وَ لَا تَقُلْ مَا لَا تُحِبُّ أَنْ يُقَالَ لَكَ.

و نیکی کن **چنانکه** دوست می داری به تو نیکی شود و آنچه را برای غیر خودت زشت می داری برای خودت (هم) **زشت بدار** ... و چیزی را که دوست نداری برای تو گفته شود (در حق دیگران) مگو.

اسْتَقْبِحَ: وَجَدَ قَبِيحًا - يُقَالُ: كَفْتَهُ مِى شُود

۱. ما هُوَ الْمَحَلُّ الْإِعْرَابِيُّ لِـ « نَفَسَ » فِي « نَفَسَكَ » وَ « نَفْسِكَ »؟ **نَفَسَ**: مَفْعُولٌ بِهِ - نَفْسٌ: مَجْرُورٌ بِحَرْفِ جَرٍ

۲. ما هُوَ نَوْعُ فِعْلِ « تَكَرَّهُ » وَ صِيغَتُهُ؟ **فِعْلٌ مَضَارِعٌ - لِلْمَخَاطَبِ**

۳. أَ كَلِمَةٌ « مِيزَانًا » مَعْرِفَةٌ أَمْ نَكْرَةٌ؟ **نَكْرَةٌ**

۴. أ لَازِمٌ فِعْلٌ « لَا تَقُلْ » أَمْ مُتَعَدٌّ؟ **مُتَعَدٌّ**

۵. مِنْ أَيِّ بَابٍ فِعْلٌ « أَحْسِنَ »؟ **بَابُ إِفْعَالٍ**

۶. أَذْكَرُ فِعْلَيْنِ لِلْأَمْرِ. **أَحْسِنَ - اسْتَقْبِحَ**

التمرین الثالث: لِلتَّرْجَمَةِ.

هُوَ قَدْ رَجَعَ: او بازگشته است (قد + ماضی: ماضی نقلی)	هُوَ قَدْ يَرْجِعُ: او گاهی باز می گردد- قد+ مضارع: گاهی ...
هُوَ لَا يَرْجِعُ: او باز نمی گردد (لای نفی)	هُوَ كَانَ قَدْ رَجَعَ: او باز گشته بود - كان ... ماضی: ماضی بعید
هُوَ يُرِيدُ أَنْ يَرْجِعَ: او می خواهد بازگردد (أن التزامی ساز)	رَجَاءً؛ إِرْجِعْ: لطفاً؛ بازگرد
مِنْ فَضْلِكَ لَا تَرْجِعْ: لطفاً، بازنگرد (لا نهی)	هُوَ سَيَرْجِعُ: او (به زودی) باز خواهد گشت (س: آینده نزدیک)
هُوَ سَوْفَ يَرْجِعُ: او باز خواهد گشت (سوف: آینده دور)	هُوَ لَنْ يَرْجِعَ: او باز نخواهد گشت (لن: آینده منفی ساز)
هُوَ لَمْ يَرْجِعْ: او باز نگشت، او باز نگشته است (لم: ماضی منفی ساز « ساده یا نقلی »)	هُوَ مَا رَجَعَ: او باز نگشت (مای نفی) - لم يرجع = ما رجع
إِنْ تَرْجِعْ أَرْجِعْ: اگر بازگردی باز می گردم (جمله شرطی)	هُوَ كَانَ يَرْجِعُ: او باز می گشت (كان+ مضارع: ماضی استمراری)

بررسی درس پنجم عربی دوازدهم انسانی - حسن اسدی «قزوين» - زينب كسمائى «تهران» - تلگرام @asha0 اتساین آشا صفر
 أَيُّهَا النَّاسُ: گروه منادایی (أَيُّ: منادای مفرد مبنی على الضمّ - ها : حرف تنبيه - الناسُ: عطف بيان " خارج از اهداف ") - رَبِّ: مفعول به

۲. ﴿ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴾ الْحَجَر ۳۲ إِبْلِيسُ: منادای مفرد علم مبنی على الضمّ

۳. ﴿ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةً ﴾ الْعنكبوت ۵۶ عباد: منادای مضاف - واسعةٌ: خبر إنّ مفرد و مرفوع

۴. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: يَا عَلِيُّ، سَيِّدُ الْكَلَامِ الْقُرْآنُ. رسولُ: فاعل و مرفوع - عَلِيُّ: منادای مفرد علم مبنی على الضمّ - سَيِّدُ: مبتدا و مرفوع - الْكَلَامِ: مضاف إليه و مجرور - الْقُرْآنُ: خبر مفرد و مرفوع

۵. يَا مَنْ بِدُنْيَاهُ اسْتَعَلَّ قَدْ عَزَّهُ طَوْلُ الْأَمَلِ الموتُ يَأْتِي بَغْتَةً وَ الْقَبْرُ صُنْدُوقُ الْعَمَلِ

مَنْ: منادای مفرد - طولُ: فاعل و مرفوع - الموتُ: مبتدا و مرفوع - يَأْتِي: خبر بصورت جمله فعلیه " فعل و فاعله هو مستتر " - الْقَبْرُ: مبتدا و مرفوع - صُنْدُوقُ: خبر مفرد و مرفوع

۶. أَلْسَلَامٌ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؛ يَا نَبِيَّ الرَّحْمَةِ.

السَّلَامُ: مبتدا - عَلَيْكَ: خبر بصورت شبه جمله " جار و مجرور - رسولَ: منادای مضاف و منصوب - نَبِيَّ: منادای مضاف و منصوب - الرَّحْمَةِ: مضاف إليه و مجرور

التمرین السابع: لِلتَّرْجَمَةِ.

يَسْمَحُ: اجازه می دهد	لِيَسْمَحَ: باید اجازه بدهد	لن يَسْمَحَ: اجازه نخواهد داد
تَكْتُمُ: پنهان می کنی	أَكْتُمُ: پنهان کن	لا تَكْتُمُ: پنهان نکن
يُقَلِّدُ: تقلید می کند	المُقَلِّدُ: تقلید کننده	المُقَلِّدُ: تقلید شده، مورد تقلید
رَفَعَ: برداشت	ما رَفَعَ: بر نداشت	قد رَفَعَ: برداشته است
سَاعَدَ: کمک کرد	يُسَاعِدُ: کمک می کند	سَاعِدُ: کمک کن
يَصْنَعُ: می سازد	لا يَصْنَعُ: نمی سازد	لم يَصْنَعُ: نساخت، نساخته است
دَرَسَ: درس داد	يُدْرَسُ: درس می دهد	التَّدرِيسُ: درس دادن
كَتَبَ: نوشت	الكاتب: نویسنده	المَكْتُوبُ: نوشته شده
عَلِمَ: دانست	الأعلم: داناتر، داناترین	العلامة: بسیار دانا
صَبَرَ: صبر کرد	الصابر: صبر کننده، شکیبا	الصَّبَارُ: بسیار صبر کننده، بسیار شکیبا
عَبَدَ: عبادت کرد	المعابد: عبادتگاه ها، پرستشگاه ها	المَعْبُودُ: مورد عبادت (پرستش)، پرستیده شده (شونده)
أَلْصَغَرُ: کوچک تر	الصَّغرى: کوچکتر، کوچکترین	الأصاغر (مفرده الأصغر): کوچکترها، کوچکترین ها

تست های درس پنجم عربی دوازدهم انسانی در کنکور ۹۸ و ۹۹ و ۱۴۰۰

۱. عین الصحيح عن المنادى: اختصاصى انسانی - خارج ۹۸

۱. یا البیئة؛ یا لیت التّوازن یتحقّق فیک! ۲. یا فئران؛ لا تُخربوا المزارع حتى لا تُقتلوا!
 ۳. یا بومات؛ أنتنّ تأکلن الفئران لدوام حیاتکنّ فقط! ۴. یا أیتها المزارع؛ حافظ علی مزرعتک بطرق صحیحة!

۲. عین ما لیس فیهِ المنادى: عمومی انسانی - ۹۸

۱. أمّ من یستطیع أن یحبّنی مثلک دون أیّ منة!
 ۲. ربّ ینی أسألک أن تستر عیوبی کلّها عند أعدائی!
 ۳. قوم صدیقی هم الذّین یساعدون بعضهم بعضاً فی الشدائد! ۴. ولد حافظ علی نظافة الطبیعة و أكد علی ذلك عند أصدقائک!

۳- عین الخطأ للفراغین: «..... یسرّ لی أمری، و یا إجعلنی من عبادک الصّالحین!» عمومی انسانی - ۱۴۰۰

- ۱) ربّ / إلهی ۲) یا الله / معبودی ۳) اللهمّ / رحمن ۴) یا ربّ / الرّحیم

۴- عین ما فیهِ المنادى: اختصاصى انسانی - ۱۴۰۰

- ۱) ولدی إجعل هدفاً مهمّاً فی حیاتک الیومیّة!
 ۲) الأولاد المؤدّبون حافظوا علی نظافة الطبیعة!
 ۳) ربّنا یُعین عباده فی جمیع أمورهم کلّ الأیام!
 ۴) إلهی هو الذّی یُجیب دعوائی و إن تكن كثيرة!

۵- عین الصحيح للفراغین: «.... طالب، و ... الطالبة حافظا علی کرامتکما!» اختصاصى انسانی خارج کشور - ۱۴۰۰

- ۱) یا / یا ۲) أیّها / أیتها ۳) أیّها / یا أیتها ۴) یا / یا أیتها

■ إقرأ النّص التّالی ثمّ أجب عن الأسئلة (۶ - ۹) بما یناسب النّص: عمومی انسانی - داخل کشور ۱۴۰۰

إذا عزمنا أن نجعل إرادتنا قویّة فإنّ التّخیل، وإن كان صعباً بعض الأحيان ولكنّه وسيلة فعّالة فی سبیل تحقّق ذلك، فعلى سبیل المثال إذا استطاع الإنسان أن یتخیل أنّه علی ساحل البحر یستریح، فإنّ هذا یقلّل ما فیهِ من الاضطراب! كذلك فی هذا المجال تُمكن الاستفادة من الأخطاء و غفرانها ولكن بالشّکل الصّحیح؛ فهذا یمکن الإغماض عنها بعض الأحيان لیعود إلى العمل من جدید بإرادة أقوى! و یؤكّد أنّ العادات الجیّدة تُقوی العزيمة إن كانت منتظمة و لو كانت صغيرة و العامل الآخر هو تعیین الجائزة بعد القيام بالعمل بشرط صحّته و حُسن عمله؛ لأنّه من جهة یُسبّب أنّ الشّخص ینسى التّعب و الجهد الذّی بذله عند القيام به و من جهة أخرى تشجیع له علی العمل!

۶- أیّ موضوع لیم یُذکر فی النّص:

- ۱) أثر العادات الحسنة فی الإنسان!
 ۲) فائدة الإغماض عن بعض الأخطاء!
 ۳) تأثیر قوّة الخیال فی إبداع الطّمأنیة للإنسان؟
 ۴) تعلیم الآخرین و أثره فی سبیل الحصول علی النّجاح!

۲۱- « يتحوّل »:

- ۱) مضارع - مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - لازم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ۲) فعل مضارع - للمذکر - مزيد ثلاثي - لازم / فعل و فاعل، و الجملة فعلية و خبر
- ۳) مضارع - للمفرد المذکر الغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ۴) فعل مضارع - للمفرد الغائب - لازم - معلوم / فعل و فاعل، و الجملة فعلية و خبر المبتدأ «بعض»

۲۲- « المُنبِئَة »:

- ۱) اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل - معرّف بأل - معرب / منصوب بالتبعية للموصوف
 - ۲) اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل (مصدر فعله: انبعث) / خبر « إن » المشبهة بالفعل و مرفوع
 - ۳) اسم فاعل (مصدر فعله: انبعث، من باب انفعال) - معرف بال / صفة للموصوف « الحرارة »
 - ۴) مفرد مؤنث - اسم فاعل (حروفه الأصلية « بعث ») / صفة و منصوب بالتبعية للموصوف « الحرارة »
- عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۲۳-۲۵) اختصاصی انسانی - خارج از کشور - ۱۴۰۰

۲۳- ﴿ اذكروا نعمة الله عليكم إذ كنتم أعداءً فألّف بين قلوبكم ﴾ :

- ۱) الله: لفظ الجلالة - اسم - مفرد مذکر - معرفة (علم) - معرب / مضاف إليه و مجرور
- ۲) اذكروا: فعل أمر - مجرد ثلاثي - متعدّد / فعل و فاعل، و الجملة فعلية؛ و مفعوله « نعمة »
- ۳) ألّف: فعل ماض - مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - لازم - معلوم / فعل و فاعل، و الجملة فعلية
- ۴) أعداء: جمع مكسر أو تكسير (مفردة: عدوّ، مذکر) - نكرة / خبر « كان » من الأفعال الناقصة و منصوب

۲۴- « حضر جميع الطلاب في صالة الامتحانات إلا عليّاً »:

- ۱) عليّاً: اسم - مفرد مذکر - نكرة - معرب / مستثنى، و المستثنى منه « جميع ... »
- ۲) صالة: اسم - مفرد مؤنث - معرب / مجرور بحرف الجر؛ في صالة: جار و مجرور
- ۳) الامتحانات: جمع سالم للمؤنث (مفردة: امتحان، مذکر) - معرّف بال / مضاف إليه و مجرور
- ۴) الطلاب: جمع تكسير أو مكسر (مفردة: طالب، مذکر) - اسم فاعل (من فعل مجرد ثلاثي) - معرب / مضاف إليه و مجرور

۲۵- « الصين أول دولة في العالم استخدمت نفوداً ورقية »:

- ۱) ورقية: مفرد مؤنث - نكرة - معرب / صفة و منصوب بالتبعية للموصوف « نفوداً »

- بررسی درس پنجم عربی دوازدهم انسانی - حسن اسدی «قزوين» - زينب كسمائى «تهران» - تلگرام @asha0 اتساین آشا صفر
- (۲) أول : اسم - من الأعداد الترتيبية - مفرد مذکر - نكرة - معرب / خبر و مرفوع، و المبتدأ: «الصين»
- (۳) العالم: اسم - مفرد مذکر - اسم فاعل - معرّف بأل - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ في العالم: جار و مجرور
- (۴) استخدمت: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (من باب استفعال) - متعدّد / فعل و مع فاعله جملة فعلية و تصف ما قبلها

کلید سؤالات:

سؤال	پاسخ	سؤال	پاسخ	سؤال	پاسخ	سؤال	پاسخ
۱	۳	۸	۱	۱۵	۴	۲۲	۲
۲	۳	۹	۱	۱۶	۴	۲۳	۳
۳	۴	۱۰	۲	۱۷	۲	۲۴	۱
۴	۱	۱۱	۳	۱۸	۴	۲۵	۳
۵	۴	۱۲	۲	۱۹	۳		
۶	۴	۱۳	۱	۲۰	۱		
۷	۲	۱۴	۳	۲۱	۳		

کانال آموزش عربی حسن اسدی در تلگرام @asha0 اتساین آشا صفر